

- <https://khabaronline.ir/xgWk7>
- ۱۰ خرداد ۱۴۰۰ - ۱۳:۲۷
- کد خبر 1520573
- اخبار اقتصادی ایران و جهان / صنعت

حمله ارزهای دیجیتال به صنعت ایران

سید عباس حسینی

در حالی که امسال از سوی مقام معظم رهبری مد ظله العالی سال، «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام گرفته است اما صدای پای بحران، زودتر از همیشه به گوش فعالان حوزه صنعت می‌رسد.

فعالان حوزه صنعت بیش از هر زمان دیگری نگران مواجهه زود هنگام با کمبود برق هستند و بیم آن می‌رود وزارت نیرو با هدف تامین برق خانگی، نسبت به قطع برق صنایع اقدام کند، در همین حال مسئولان این حوزه صراحتاً یکی از دلایل کمبود برق در کشور را افزایش فعالیت استخراج کنندگان ارز دیجیتال در کشور می‌دانند و معتقدند این عامل در کنار افزایش دما و ... سبب شده است زودتر از همیشه مشکل کمبود برق به چشم بیاید. پیش از این تنها در اوج گرمای تابستان صنایع با مشکلی به نام کمبود برق روبرو بودند. البته قطعی برق در برنامه وجود نداشت و با اعطای مشوق‌هایی توسط مدیریت شبکه به صنایع پرمصرف، مدیریت مصرف برق صورت می‌گرفت.

احسان صدر، رئیس انجمن نیروگاه‌های کوچک مقیاس، صراحتاً اعلام کرده است: صنعت برق به شرایطی دچار شده که به جای تمرکز به توسعه، با بسته‌متنوعی از مشوق‌ها و پاداش‌ها به سراغ صنایع می‌رود و خواهش می‌کند تا در ساعاتی تولید را متوقف و مصرف برق را کم کنند تا وزارت نیرو بتوان مصرف برق پایدار خانگی را تأمین کند. (خبرگزاری مهر- ۲۹ اردیبهشت)

از سوی دیگر غلامعلی رخشانی مهر، معاون هماهنگی توانیر با اذعان به اینکه تابستان بسیار سختی پیش روست، اعلام کرده است: استفاده غیرمجاز از برق برای استخراج رمز ارز نیز از جمله عواملی است که باعث شده تراز تولید و مصرف به هم بخورد و منفی باشد. (خبرگزاری **خبرآنلاین**- ۴ اردیبهشت)

هر چند رییس‌جمهور در روزهای اخیر دستور خاموشی ماینرها را صادر کرده است اما به نظر می‌رسد خطر قطع برق همچنان از سر صنایع کم نشده است. چرا که در اولین اقدام عملی شرکت سهامی برق منطقه ای در نامه ای خواستار کاهش مصرف صنایع شده است.

طبق آخرین آمارهای ارائه شده هشتاد درصد از گاز کشور و پنجاه درصد از برق تولیدی کشور در بخش خانگی و تجاری مصرف می‌شود و حالا استخراج رمزارزها، در قامت مهمانی ناخوانده بحران را در حوزه مصرف انرژی در ایران پیچیده‌تر از قبل کرده است. شاید کمی عجیب باشد اما یکی از مهمترین گلوگاه‌های بحران در بخش صنعت، اتفاقاً به حوزه انرژی باز می‌گردد. ایران با دارا بودن مقادیر عظیم ذخایر نفت و گاز در صدر فهرست دارندگان منابع انرژی در جهان قرار دارد و اتفاقاً انرژی ارزان قیمت یکی از مزایای مهم ایران تلقی می‌شود. همین مزیت یعنی انرژی ارزان و در دسترس، شرایط را برای استخراج کنندگان ارز در ایران مطلوب ساخته اما استناد به چند آمار کوتاه نشان می‌دهد عدم سیاست‌گذاری درست در حوزه انرژی تا چه میزان صنعت ایران را با مشکل روبرو کرده است.

سهم صنعت سیمان از مصرف برق

آمارها نشان می‌دهد مصرف برق کل کشور ۲۸۷.۳۷۸ میلیون کیلووات ساعت است. از این میزان مصرف برق صنعتی کشور ۱۰۴۲۹۶ میلیون کیلووات ساعت برآورد می‌شود. به این ترتیب سهم ۲۶۲ هزار مشترک صنعتی در ایران از کل مصرف برق کشور ۳۶.۳ درصد است. در سال ۱۳۹۹، حدود ۷۹۲۰ میلیون کیلووات ساعت برق در صنعت سیمان مصرف شده است که این مقدار برابر ۲.۷۶ درصد از کل برق مصرفی کشور و ۷.۶ درصد از کل برق مصرفی بخش صنعت بوده است. همین آمار اهمیت انرژی الکتریکی در فرآیند تولید سیمان را نشان می‌دهد. به بیان ساده‌تر نتیجه کاهش حجم تولید در اثر قطع برق، افزایش قیمت‌ها در بازار آزاد است آن هم در شرایطی که کارخانجات سیمان به صورت رسمی قیمت را افزایش نمی‌دهند و این چنین است که فعالان این صنعت وارد بازی دو سر باخت می‌شوند. گرانی قابل توجه قیمت سیمان در بازار آزاد به رغم رعایت قیمت مصوب از سوی کارخانه‌ها دلیل این مدعاست. لازم به ذکر است که در زمستان سال گذشته از تاریخ بیست و سوم دی ماه تا هجدهم بهمن ماه، با محدودیت و گاهی با قطعی کامل برق مواجه بود و همین امر سبب شد ۵ میلیون تن سیمان تولید نشود و بازار سیاه در کشور شکل بگیرد.

بحران برق در حالی به صورتی جدی، صنایع کشور از جمله صنعت سیمان را نشانه رفته است که قیمت گاز نیز در سال جاری افزایش ۲۰.۱ برابری را تجربه کرده است. مصوبه کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی نیز در واپسین روزهای سال گذشته، بهای گاز مصرفی برای صنایع را از مترمکعبی ۱۱۹ تومان به ۲۵۰ تومان افزایش داده است.

این بدان معنی است که با توجه به مصرف روزانه در حدود ۲۳ میلیون متر مکعب گاز در صنعت سیمان، بهای گاز مصرفی صنعت سیمان از روزانه حدود ۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان به بیش از ۵ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان افزایش می‌یابد. در کنار این عامل، افزایش حقوق و دستمزد نیز هزینه‌های تولید را افزایش داده است. از این رو پیش‌بینی می‌شود با قطع برق صنعت و ایجاد اختلال در فعالیت صنعت سیمان، هزینه‌های تولید بیش از پیش افزایش یابد. نکته مهم اینجاست که قطع برق در سال جاری تأثیری به مراتب مخرب‌تر از سال گذشته بر بازار سیمان به جا خواهد گذاشت. در سال گذشته، در زمان

قطع برق، شرکت‌ها، کلینکر دپو شده حاصل از تولیدات سالهای قبل را در اختیار داشتند و توانستند با تبدیل آن به سیمان در روزهای قطع گاز از بروز بحران‌های شدید در بازار پیشگیری کنند هر چند باز هم بازار سیاه سیمان در کشور شکل گرفت اما در سال جاری به واسطه کمتر شدن موجودی کلینکر، قطع برق می‌تواند بازار سیمان را بیش از پیش تحت‌تاثیر قرار دهد.

با توجه به وضعیت کنونی پیشنهاد می‌شود ۷۰ درصد دیماند خریداری شده از سوی شرکت‌های سیمانی در ساعات اوج مصرف در اختیار آنها قرار گیرد و ۳۰ درصد باقیمانده در ساعات غیر اوج مصرف، تخصیص یابد تا با عدم قطع برق، بحرانی متوجه صنعت و بازار سیمان نشود.

تهدید اشتغال به واسطه استخراج رمزارزها

صنعت سیمان ایران هم اکنون نیم درصد از تولید ناخالص ملی و ۳.۳ درصد از ارزش افزوده کل صنعت و بیش از ۲ درصد از اشتغال شاغلان کارگاه‌های بالاتر از ۱۰ نفر را به خود اختصاص داده است.

این صنعت در شرایط فعلی برای ۲۵ هزار نفر به طور مستقیم و برای بیش از ۱۵۰ هزار نفر هم به طور غیرمستقیم شغل ایجاد کرده است. این در حالی است که اشتغال در بخش استخراج ارزهای رمزنگاری شده بسیار اندک است. بنا بر اعلام رییس کارگروه بلاکچین کمیسیون اقتصاد دیجیتال اتاق بازرگانی، نیروی کار مورد نیاز برای یک مزرعه ۳۰۰۰۰ دستگاهی استخراج ارز دیجیتال تنها ۶ تا ۹ نفر است. **(خبر آنلاین - مرداد ۹۸)** از سوی دیگر طبق اعلام مقامات وزارت نیرو بخش مهمی از استخراج‌کنندگان به صورت غیرقانونی نسبت به استخراج ارز دیجیتال اقدام می‌کنند. بررسی‌ها نیز نشان می‌دهد در اغلب کشورهای جهان استخراج‌کنندگان رسمی مزارع ارز دیجیتال را نزدیک به سدها و نیروگاه‌های برق‌آبی و بادی و ... قرار می‌دهند تا برق مصرفی برای استخراج ارز دیجیتال از انرژی‌های پاک باشد این در حالی است که در ایران حتی این نکته نیز چندان مد نظر قرار نگرفته است. طبق آخرین برآوردهای صورت گرفته بیش از ۷۴ درصد انرژی برای کاوش ارزهای رمزنگاری شده در دنیا از انرژی‌های تجدیدپذیر است در حالی که در ایران تنها به میزان ۸ درصد از انرژی‌های تجدیدپذیر استفاده می‌شود.

وقتی برق به مانع تبدیل می‌شود

نکته مهم اینجاست که اقتصاد ایران در آستانه رشدی دوباره قرار دارد و انتظار می‌رود در این دوران جدید برق مورد نیاز برای رشد و توسعه صنعت در کشور فراهم شود.

بدون تردید با پایان پاندمی کرونا از یک سو و همچنین بهبود وضعیت اقتصادی از سوی دیگر رشد بخش صنعت از جمله صنعت سیمان گریزناپذیر است اما موتور محرکه برای این رشد اکنون در دستان صنعت برق است.

رشد اقتصادی ایران در ۹ ماهه سال ۱۳۹۹ طبق آمار ارائه شده از سوی بانک مرکزی در بخش بدون نفت برابر با ۱.۹ درصد بوده است. تردیدی نیست که اقتصاد ایران برای دستیابی به رشدی بیش از این میزان خیز بردارد اما متأسفانه کمبود برق همچون مانعی جدی می‌تواند در این حوزه خودنمایی کرده و قطع برق صنایع عملاً، حرکت چرخ‌های صنعت ایران را کند خواهد کرد.

*مدیرعامل سیمان تهران

۲۲۳۲۲۳/۴۵

